

KYNCEĽOVSKÝ BONZÁČIK

ročník: XIV

občasník

november 2016

PRÍHOVOR STAROSTKY

Milí spoluobčania,

opäť sa stretávame pri ďalšom čísle nášho občasníka. Blíži sa koniec roka a tak začíname bilancovať predchádzajúce obdobie. Rada by som Vás informovala, čo sa v obci udialo.

Veľa obyvateľov sa obracia na obecný úrad s otázkou kedy bude otvorená prevádzka potravín. V septembri sa nám konečne podarilo zvolať stretnutie so zástupcami evanjelickej cirkvi, aby sme spoločne riešili prevádzku potravín. Cirkevný zbor sa rozhadol, že nebude riešiť nájom priestorov parciálne iba pre krčmu, pretože je vysoký predpoklad, že bez krčmy (ktorá by bola predtým prenajatá) neotvorí potraviny následne už nik. Takýto stav by bol pre potreby ľudí v obci nežiaduci a to cirkev rešpektuje. Záujem prejavila pani Sitková (Škropeková), ktorá bola na stretnutie prizvaná. Obecný úrad si pozval pani Sitkovú aj na samostatné stretnutie, kde jej oznámil, že do 30.11.2016 obec počká, či si dokáže s cirkvou dohodnúť podmienky a uzavrieť zmluvu. Ak do tohto termínu zmluvu neuzavrie, obecný úrad bude hľadať iného nájomníka v spolupráci s cirkevným zborom.

V tomto roku sme začali pracovať na novom územnom pláne obce. Doteraz sme zmeny riešili len doplnkami územného plánu mesta Banská Bystrica. Tvorba má dve fázy, a to: prieskumy a rozbory a druhú fazu samotnú tvorbu územného plánu. Na druhú časť plánujeme požiadať ministerstvo o dotáciu. Súčasťou realizácie druhej fázy bude aj zverejnenie návrhu územného plánu širokej verejnosti.

Ďalším problémom je problém čiernych skládok. Opakovane sa objavujú skládky napr. pri poľnej ceste vedúcej z Kynceľovej do Sásovej. Upozorňujeme občanov, že aj biologický odpad zo záhrad je odpadom a spadá pod priestupkové konanie.

Na záver mi dovolte, milí spoluobčania, aby som Vám zaželala krásne, veselé a požehnané sviatky plné lásky, domácej pohody a splnených prianí. Zároveň Vám do Nového roka želám v mene svojom, ale aj v mene celého obecného úradu všetko len to najlepšie, veľa šťastia, zdravia, lásky, osobných ako aj pracovných úspechov.

Vaša starostka

MIKULÁŠ A KRÁLIKY Z KLOBÚKA

Pozývame Vás v stredu 7.12. 2016 o 17⁰⁰ hod. do zasadáčky obecného úradu na mikulášske predstavenie Králikov z klobúka, na ktorom sa nečakane objaví aj naozajstný štedrý Mikuláš.

VIANOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

Pozývame všetky deti a mládež na Vianočné tvorivé dielne, ktoré sa uskutočnia v sobotu 10.12.2016 od 10⁰⁰ hod. v zasadáčke obecného úradu.

OBLEČME SA DO KROJA

V našom okolí je mnoho aktívnych mladých ľudí, ktorých zanietenosť by nemala zostať bez povšimnutia. Patrí medzi nich aj FS Partizán zo Slovenskej Ľupče, ktorý práve pripravuje projekt „Oblečme sa do kroja“, cieľom ktorého je vyzbierať cez crowdfundingový portál marmeláda.sk peniažky na kroje, v ktorých bude nadálej hrdo reprezentovať kultúru Slovenska. Všetky bližšie informácie budú zverejnené po schválení projektu na stránke portálu, kde nájdete aj množstvo unikátnych odmielen, ktoré si pre všetkých sponzorov členovia FS Partizán pripravili:-)

Petícia

My dolu podpísaní obyvatelia obce Kynčelová, vyjadrujeme **nesúhlas** k chystanej zmene platného územného plánu. Navrhovaná zmena smeruje **podľa ústneho vyjadrenia** starostky obce k odstráneniu schválenej cesty III. triedy, ktorá mala viesť od konca zastavenej časti obce Kynčelová (popri plynovej stanici) ponad budúcu zástavbu rodinných domov a napájajúcemu sa na smer sídlisko Sáslová.

Zrušenie plánovanej komunikácie do budúcnosti spôsobí enormné zaťaženie pôvodnej už aj tak pretáženej a občanom nebezpečnej terajšej jedinej jestvujúcej cesty vedúcej až do Nemiec / hľuk, prašnosť, porušenie statiky domov, neustále praskanie hlavného vodovodného potrubia atď. /

Pre plánovanú budúcu zástavbu obce (cca 70 nových domov) bude súčasná cesta **už absolútne nevyhovujúca**.

Podľa štatútu obce Kynčelová v prvej časti čl. 1

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všeobecný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Preto sa obraciam na základe Ústavy SR a zákona o petičnom práve touto cestou na starostku a obecné zastupiteľstvo našej obce, aby sa zasadili o zrušenie navrhovanej zmeny platného územného plánu.

Podľa článku odsek 3 veta druhá: Orgány obce zabezpečujú informovanosť obyvateľov obce o ich činnosti a rozvoji aj na zhromaždení obyvateľov obce.

Žiadame starostku obce zvolenie verejného zhromaždenia občanov na vyjadrenie sa ku chystanej zmene.

Osoba určená pre styk s orgánom verejnej správy: Ing. Chladný Miloslav, Kynčelová
83, Kynčelová,

OZNÁMENIE VÝSLEDKU VYBAVENIA PETÍCIE

Dňa 29.9.2016 bola Obecnému úradu obce Kynčelová doručená petícia, ktorú podľa § 5 ods. 3 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov starostka obce Kynčelová prijala.

Petíciou obyvatelia obce Kynčelová svojim podpisom vyjadrujú nesúhlas k chystanej zmene platného územného plánu, ktorá smeruje k odstráneniu schválenej cesty 3. triedy.

V súčasnosti nemá obec Kynčelová vlastný územný plán. Jej územie je riešené len doplnkami územného plánu aglomerácie mesta Banská Bystrica. Už v minulosti sa uvažovalo nad obstaraním vlastného územného plánu. Kedže obstaranie územného plánu je finančne náročnejšie ako obstaranie samotného doplnku, jeho obstaranie sa odkladalo. Obci sa však podarilo získať finančný príspevok na prvú časť územného plánu – na prieskumy a rozbory. Toto je prvou etapou pred tvorbou samotného územného plánu. V tejto etape sa vyjadrujú inštitúcie, čo je a čo nie je možné na danom území vybudovať, aké sú obmedzenia (napr. plynárne, elektrárne, vodárenská spoločnosť, ministerstvo obrany atď.). V tejto fáze nie je do čoho nahliadnuť a ani sa k čomu vyjadriť, keďže žiadny návrh územného plánu neexistuje.

Kedže je možnosť získať dotáciu na samotnú tvorbu územného plánu, ďalším krokom je podanie žiadosti o dotáciu na Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

V prípade, že obci Kynčelová bude poskytnutá dotácia, obec pristúpi k prípravným prácam k obstaraniu územného plánu obce. Územný plán obce sa bude pripravovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov prerokovanie návrhu územnoplánovacej dokumentácie oznámi obec verejnosti spôsobom mieste obvyklým. Návrh územnoplánovacej dokumentácie musí byť vystavený počas 30 dní na verejné nahliadnutie. Verejnoscť je oprávnená podať námitky k návrhu územnoplánovacej dokumentácie do 30 dní odo dňa oznámenia. Občania budú informovaní o možnosti nahliadnutia do návrhu územnoplánovacej dokumentácie a bude zvolaná verejná schôdza, kde sa budú môcť vyjadriť.

Ako už bolo uvedené, obava z chystanej prípravy územného plánu je predčasná, pretože koncept a ani návrh nového územného plánu obec ešte nemá k dispozícii.

Rovnako sú predčasné obavy z odstránenia schválenej cesty 3. triedy. Jedná sa o zjazd z obchvatu, ktorý obec prebrala do svojho doplnku z vyššieho územného plánu a pri budovaní obchvatu sa nezrealizoval. Určite musíme uvažovať nad možnosťou odľahčenia cesty III. triedy, ktorá v súčasnosti prechádza obcou. Bude už na architektovi, aké riešenie zvoliť a ako odľahčenie cesty navrhne. Vytvorenie územného plánu obce Kynčelová umožní nielen zosumarizovanie existujúcich doplnkov ale umožní hlavne odstrániť chyby doplnkov a zároveň navrhne lepšie využitie územia.

V záujme predchádzania vzájomným nedorozumeniam, Obecné zastupiteľstvo obce Kynčelová v zmysle § 11b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov na odporúčanie starostky zvolá v mesiaci decembra 2016 zhromaždenie obyvateľov obce Kynčelová. O mieste a čase konania zhromaždenia obyvateľov obce Kynčelová budete informovaní cez úradnú tabuľu a internetovú stránku obce.

ODPADY NEVHODNÉ NA KOMPOSTOVANIE

Do kompostu nepatria:

- nerozložiteľné odpady – sklo, kovy, plasty, väčšina textilu, papier, nápojové kartóny a pod. Tieto odpady patria na zberný dvor a do triedeného zberu. Papier súce je rozložiteľný a v malých množstvach sa dá kompostovať – najmä papier znečistený potravinami, ale prednostne patrí do zberu. Do kompostu nepatria ani jednorazové plienky, nerozložia sa.
- odpady s obsahom nebezpečných látok a ďažkých kovov – farby, lieky, oleje, batérie, chemické prostriedky a pod. Treba ich odovzdať v rámci zberu nebezpečných odpadov v obci. Do kompostu nepatrí ani prach zo zametania a vysávania – boli zistené vysoké koncentrácie ďažkých kovov v takomto materiáli. Do kompostu nepatrí ani popol a odpad z natieraného a chemicky ošetreného dreva a z drevotriesky. Nie všetky látky z takýchto odpadov sú rozložiteľné, niektoré sú škodlivé a hrozí riziko kontaminácie kompostu a pôdy.
- suroviny podozrivé z obsahu patogénnych mikroorganizmov – výkaly mäsožravých zvierat (pes, mačka a iné); výkaly chorých, cudzích a neznámych zvierat; ľudské výkaly; kaly zo žúmp a septikov. Tieto suroviny sú sice rozložiteľné a obsahujú veľké množstvo živín, ale z hľadiska predbežnej opatrnosti ich radšej nepoužívajme v domácich kompostoviskách – najmä ak je kompost používaný pre produkčnú záhradu, hrozí prenos ochoreň.
- bioodpady s nadmerným rizikom vzniku zápachu a

prilákania nežiadúcich zvierat - živočíšne produkty ako mäso, kosti, mliečne produkty, veľké množstvá varennej stravy. Hoci sú tieto odpady biologicky rozložiteľné, neodporúčame ich kompostovať, pretože začnú rýchlo zapáchať a lákajú rôzne hladavce a iné zvieratá. Na kompostovanie takýchto odpadov sa používajú uzavreté systémy so zabezpečením hygienizácie (fermentory).

- bioodpady s obsahom soli, minerálnych olejov a pod. – veľmi slané potraviny; suroviny a zemina kontaminovaná posypovou soľou (zo zimnej údržby) alebo minerálnymi olejmi (z havárií) a pod. Tieto látky spomaľujú až zastavujú kompostovací proces, môžu kontaminovať kompost a následne aj pôdu.

Prečo nespaľovať odpady v záhrade

Bioodpad, ak nie je dostatočne vysušený, nedokonale horí či skôr tlie a dymí. Teplota horenia je nízka a vzniká množstvo jedovatých látok, často karcinogénnych ako dechty a iné škodlivé uhľovodíky a aj silno toxickej oxid uhoľnatý. Ak do takto dymiacej kopy na podporu horenia pridáme ešte aj plasty, či gumená, vzniká široké spektrum nebezpečných látok ako monoméry plastov, plynný chlór, fosfát, kyselina chlorovodíková, dioxíny, fenoly, sadze, decht, oxid uhoľnatý, kyanidy a iné. Tieto látky sadajú na našu i okolité záhradky a takto si zamorujeme prostredie, kde žijeme. Navyše domáce spaľovanie odpadu je zakázané. Zakazuje to zákon o odpadoch, zákon o ochrane pred požiarmi a občiansky zákonník. Preto bioodpad treba skompostovať.

TRIEDENIE JE HRAČKA, TVRDIA SLOVÁCI

Mnohí ale nevedia, aký odpad do akého kontajnera patrí.

Slováci triedia málo. Hovoria to výsledky štúdií európskeho štatistického úradu Eurostat. Z celkového odpadu putuje len asi 6 % na recykláciu, 12 % končí v spaľovni, 6 % sa kompostuje, ale až 76 % končí na skládkach. Často aj nelegálnych. Táto štatistika radí Slovensko na chvost EÚ v nakladaní s odpadom.

Plasty zvlášť, papier zvlášť. Farebná abeceda triedenia Nový zákon o odpadoch priniesol štyri základné farby kontajnerov. Zelená je určená na sklo, modrá na papier, žltá na plasty a červená na kovy. Mnohí ale nevedia, čo všetko môžu do nich vhadzovať. Ak aj vy ešte váhate, kam patrí polystyrén, ponúkame vám pomôcku pri triedení.

Do zeleného kontajnera na sklo patria: sklenené nádoby, obaly, fľaše, poháre, fľaštičky z kozmetiky či liekov, sklenené črepy, okenné sklo bez rámov a aj sklo z okuliarov. **SKLO**

Nepatria sem: zrkadlá, pozlátené a pokovované sklo, žiarovky a žiarivky, drôtene sklo, autosklo, technické sklo, sklo s obsahom chemických látok, TV obrazovky a monitory, porcelán, keramika, dymové sklo a ani plastové štuplíky a korky zo sklenených fliaš.

Do modrého kontajnera na papier patria: papierové obaly, noviny, časopisy, knihy bez pevnej väzby, zošity, listy,

kancelársky papier, lepenku, krabice, kartóny, katalógy, letáky, plagáty, obálky, pohľadnice, a aj krepový papier. *Nepatria sem:* nápojové kartóny, silne znečistený či mastný papier, papier s hliníkovou fóliou, voskovaný papier, obaly na mrazené potraviny, škatuľky z cigaret, kopírovací papier, termopapier a mokrý papier.

Do žltého kontajnera na plasty patria: PET fľaše, plastové obaly z potravín, kozmetiky a čistiacich prípravkov, fólie, vrecká, igelitové tašky, vedrá, obaly z CD či prepravky z fliaš. Pred vyhodením je vhodné ich jemne vypláchnuť a ich objem zmenšiť na minimum. Do žltej nádoby môžete pokojne hodíť aj polystyrén.

Nepatria sem: pneumatiky, hrubo znečistené plasty z mastných olejov či pásť, nebezpečných látok, zeminy a farieb.

Do červeného kontajnera na kovy patria: plechovky, konzervy, kovové súčiastky, drôty a káble (bez bužírky), alobal, či starý kovový riad. **KOVY**

Nepatria sem: kovové obaly obsahujúce zvyšky nápojov a potravín, tuby z krémov a pásť, chemicky znečistené kovy, mäkké vrecká z kávy a instantných polievok.

Všetky informácie o triedení môžete nájsť na stránke www.triedime.sk. Stránka nielen inštruuje, kam s ktorým druhom odpadu, ale aj odhaľuje „život“ odpadu po jeho vyhodení do správneho kontajnera.

STRETNUTIE S JUBLANTMI

19. júna 2016 sa v popoludňajších hodinách uskutočnilo v DS Rotunda stretnutie s jubilantmi. Popoludnie sa nieslo v prijemnej atmosfére pri pohostení a piesňach.

FIZOLŇOVÝ DEŇ 2016

Už po desiatykrát sme sa 23.7.2016 stretli pri varení dobrôt z fazule. Tento rok si sily zmeralo 6 súťažných družstiev z toho dva z Kynceľovej. Poradie na prvých troch miestach bolo nasledovné:

1.	Mária Škropeková, Anna Stánková	Kynceľová
2.	Jozef Kováč, Ol'ga Kováčová	Baláže
3.	Miroslav Šatara, Miroslav Balok	Nemce

KLUB SENIOROV KYNCEĽOVÁ

V tomto roku sa pravidelne schádzal aj náš klub seniorov. Na jar sa zúčastnil prechodu zo Šachticiek do Čachova, kde na nich čakal výborný guláš. Prišli si uctiť aj našich jubilantov a niektorí z nich pomáhali pri príprave Fizolňového dňa. Dvakrát navštívili činohru v DJGT vo Zvolene. Ďalším podujatím bol výlet na Vigľašský zamok spojený s návštevou Masarykovho dvora. V septembri sa podielali na výstave plodov, ktoré dopestovali na svojich záhradách.

VOLEJBALOVÝ TURNAJ

V nedeľu 28. augusta 2016 sa uskutočnil ďalší ročník volejbalového turnaja. Súťaže sa zúčastnilo 7 družstiev. Víťazstvo zostało v Kynceľovej. Zaslúžil sa oň tím v zložení Katka Galvalcová a Stanko Václavík.

Výborná však bola aj fazuľa našich nováčikov Peťa Šajbana a Stana Václavíka.

Popoludnie patrilo kultúrnemu programu, v rámci ktorého vystúpila ľudová hudba Štefana Babjaka, Gizka Oňová, Black Band a o zábavu sa ďalej postaral DJ Snopko.

